

10 ØRE SMÅ HJØRNETAL

Af Stig Andersen

Fig. 1. Forside af et dobbelt brevkort.

Det kan nu anses påvist, at de 3 klicheer 10 øre små hjørnetal, der fejlagtigt blev anbragt i en setting bestående af store hjørnetal og hidrørte fra de i 1882 fremstillede brevkortklicheer, aldrig har været benyttet til brevkort.

Efter gennemgang af et meget stort antal brevkort er det konstateret, at brevkortkliché og 10 øres klicheen nøje fulgtes ad. Kendetegn på 10 øres klicheen stemte altid overens med andre kendetegn på den øvrige del af brevkortklicheen. Ombytning eller udskiftning af disse klicheer ses ikke foretaget. Det er nærliggende at antage, at 10 øres klicheen må have været fastgjort (evt. loddet) til brevkortklicheen.

Brevkortene blev trykt 8 ad gangen, de dobbelte brevkort 4 ad gangen. Det er påvist, at der er trykt to sæt dobbelte brevkort, hvortil er benyttet 8 klicheer ialt. – Hovedkort og svarkort

blev ikke indbyrdes udskiftet eller ombyttet. De fulgtes parvis gennem hele trykknigen.

Der er foreløbig konstateret 36 forskellige enkelte brevkort, og i alle tilfælde følger hver 10 øres kliché sin bestemte brevkortkliché.

Fejltrykket på brevkortet fra 1895, hvor en 10 øres kliché med små hjørnetal fejlagtigt blev benyttet i et tryk, hvor kun store hjørnetal blev benyttet, hidrører fra en ikke tidligere benyttet kliché – altså en reservekliché i lighed med de 3 frimærkeklicheer. Til dato er kun kendt 6 af dette brevkort.

Antallet af fremstillede klicheer 10 øre små hjørnetal opgøres foreløbig således:

- 3 frimærkeklicheer (reserveklicheer)
- 1 brevkortkliché (reservekliché)
- 8 dobbelte brevkortklicheer
- 36 enkelte brevkortklicheer.

hvilket sammenlagt giver 48 forskellige klicheer. Da brevkortene blev trykt i ark à 8 ad gangen, må der findes endnu minimum 4 10 øres klicheer, der har været benyttet til enkelte brevkort. Derudover muligvis yderligere 4 reserveklicheer, der med de 4, vi kender, netop giver en brevkortsetting på 8 stk.

Det samlede antal fremstillede klicheer til 10 øre små hjørnetal må herefter andrage ovennævnte $48 +$ de 4 manglende brevkortklicheer $+$ evt. 4 ukendte (og aldrig benyttede) reserveklicheer – ialt 56 klicheer.

Fig. 2. Enkelt brevkort.

Fig. 3. Fejltrykket små hjørnetal.
Danmark alene på én linje.

Fig. 4. Normalt brevkort med store hjørnetal.
Danmark alene på én linje.

Næsten samtlige 48 kendte 10 øres klicheer kan nu identificeres, hvad der er et yderligere middel til at konstatere, hvorvidt et 10 øres frimærke med små hjørnetal hidrører fra et brevkort, hvorfra det er afklippet, slebet tyndt og takket.

De 3 frimærker 10 øre små hjørnetal, der sidder i arket som nr. 94, 96 og 97 kan som enkeltmærker indbyrdes skelnes fra hinanden.

Nr. 94 har et svagt afskåret syd-vest hjørne. – På nr. 96 bliver vestrammelinien tyndere helt mod syd og nr. 97 har et ganske lille hak øverst i nordvestrammen.

Tidligere andre angivne kendetegn (Hagemann 4, s. 33, og The postage stamps of Denmark 1851–1951, s. 101) er ikke medtaget her, dels fordi de ikke er konstante, og dels fordi en uskarp syd-rammelinie ikke er et specielt kendetegn for et enkelt af mærkerne.

Jeg vil gerne takke de mange samlere i KPK, der har lånt mig deres brevkortmateriale, og derved muliggjort, at studiet kunne afsluttes. En særlig tak retter jeg til S. Ringstrøm i Trelleborg, der har stillet sin store samling brevkort af 10 øre små hjørnetal til min rådighed.

Specialitet: Affotografering af frimærker i ark.

jensen & dencker

NYHAVN 31 · CE 14932 & PALÆ 8932 ● GRAVØRANSTALT · FOTOGRAFERING · RETOUCHE · TEGNING